

Nationella programrådet för naturbruksprogrammet 2018-05-07

Närvarande ledamöter: Gunilla Nordberg, Göran Andersson, Jeppe Klockareson, Ulf Uddman, Michael Insulander, Kristine Wiklund, Lars Bäckman

Närvarande ersättare: Jörgen Gustavsson

Adjungerade utbildningsledamöter: Elisabeth Bringer Hallberg, Åsa Rytthammar

Närvarande från Skolverket: Per Fermvik, Callisto Utriainen

Inbjuden: Sara Westholm

Frånvarande ledamöter: Agapi Kosmidou, Anja Westberg, Anders Grahn

1. Presentation av, och information från programrådets ledamöter

Skolverkets medarbetare och programrådets ledamöter presenterar sig kort då sammansättningen ändrats något.

a. Presentationsrunda

- Sara Westholm ersätter från sommaren Lars Bäckman som kansli-
chef för HYN, varpå Lars väljer att kliva av det nationella program-
rådet i förtid. Sara kommer att bjudas in till programrådsmötena un-
der resten av mandatperioden.
- Jörgen Gustavsson ersätter Anja Westberg under mötet.
- Maria Lundvall som tidigare varit ersättare för Michael Insulander
har bytt tjänst och vill därmed inte längre stå kvar som ersättare.

b. Justerare

- Till justerare utsågs Jörgen Gustavsson.

c. Information från ledamöter

- SYNs arbete med valideringsverktyg för skördarförare fortgår under
2018. Tydliga kopplingar till diskussionerna kring yrkesprov finns
och bevakas.
- Kalix kommer att vara först ut bland naturbruksutbildarna att certi-
fieras som teknikcollege. Vidare har Burträsk tagits med i försöks-
verksamheten med branschskolor. Skogsnäringen ser mycket posi-
tivt på detta, och skogsbranschens arbete med konferenser för sko-
lornas lokala programråd presenterades.

PF

2018-05-07
2 (6)

- SLA byter namn till Gröna arbetsgivare i oktober 2018.
- Trädgårdsanläggning var en av grenarna på Yrkes-SM. Ledamöter framför önskemålet att fler delar av naturbruket deltog i den här typen av tävlingar då det redan finns ett antal egna tävlingar på nationell nivå, t ex skogstävlingar, som borde kunna flytta in under yrkes-SM.
- TCYK, Trädgårdsnäringens Centrala Yrkeskommitté, jobbar med vägar till yrkesbevis för individer utan traditionell yrkesutbildning i samarbete med Nordiskt valideringsforum.
- Ledamot lyfte att långsiktig marknadsföring är viktig för naturbruksskolorna. Likaså att nå ut med informationsinsatser om branschen till invandrade föräldrar till barn som ska söka gymnasiet.
- Ökade kompetenskrav kommer upp inom djurhållningen, och nya lagar förväntas träda i kraft i april 2019 vilket kan leda till förändrade behov gällande djurvårdande personals formella kompetens.
- Djurbranschen gör ett nytt försök att få ordning på yrkestitlarna inom branschen. Kanske kan detta vara ett försteg till yrkesprov.
- Hästnäringen har fått projektmedel från ESF för att arbeta med systematiken i kompetensförsörjningen. Tvåårigt projekt, nu i analysfasen.
- 8 filmer har lanserats om arbete med trav/hästar. Information också till SYV om hästjobb.

d. Kort information från Skolverket

- Huvuddelen av ledamöterna har fått mail från en utbildningsanordnare rörande Skolverkets hantering av avvikelser och programrådets yttrande. Ledamöter kan svara om så önskas, och Skolverket tar frågan vidare och kommer bland annat att besöka skolan.

2. Reflektioner från förmiddagen

Under förmiddagen deltog huvuddelen av ledamöterna i ett antal informationspass och workshops. Skolverket önskar inhämta eventuell ytterligare information från rådet som inte tidigare kommit fram.

a. Jämställdhet i läroplan och styrdokument

- Skolverket önskar att programrådet analyserar frågan ur respektive branschperspektiv. Inom yrkesområdet naturbruk är det extremt segmenterat mellan könen.

PF

- Programrådet förstår att i dag är inte könssegregeringen det största problemet för skolorna, utan att det knappt finns elevunderlag som det är. Många skolor har svårt med att få in elever, så jämställdhetsperspektivet är inte i fokus.
- Då många skolor även har internt konstaterar programrådet att det av och till har funnits en besvärlig attityd i boendemiljön som försvårat för tjejer, HBTQ eller elever med annan bakgrund än svensk. Arbetet mot detta behöver generellt komma upp på agendan tydligare.
- Programrådet upplever det som svårt med kvinnliga förebilder inom tex skog eftersom de sällan blir kvar länge i branschen.
- Programrådet lyfter upp frågan om könsroller inom t ex travet, där män ofta är chefer och kvinnor är anställda.
- Programrådet noterar ett problem i att elever inom vuxenutbildningar i mindre grad accepterar att man lägger tid på att prata jämställdhet. Man vill ha kursinnehållet, och inget annat vilket gör det mer svårjobb.

b. Gymnasiala lärlingsutbildningar

- Programrådsledamot meddelar att inom trädgård känner man till åtminstone 20 sökande till gymnasiala lärlingsutbildningar, så där börjar det lossna.
- Programrådet ser generellt att en klasstillhörighet ger ett nätverk och det underlättar när man är ute på företag, och att transporter till och från arbetsplatsen kan vara ett problem inom naturbruket på grund av många arbetsplatsers geografiska läge.

c. Fler yrkeslärare

- Programrådet vill trycka på att yrkeslärarna är jätteviktiga. Både att de finns och är kompetenta, men också att de fortbildar sig och håller sig up to date. Det kan vara nödvändigt att ge ekonomiskt stöd för att få yrkeslärare att utbilda/fortbilda sig.
- Programrådet ser att det är svårt att hitta rätt kompetens yrkeslärare inom smala områden. Lönefrågan är inom vissa områden en tröskel då yrkeslärarlönerna kan ligga lägre än vad läraren skulle ha tjänat som yrkesverksam inom branschen. Hela yrket är värderingsstyrt. Många börjar som lärare för att de vill göra skillnad.

2018-05-07
4 (6)

3. Regeringsuppdrag naturturism med mera

Skolverket har inom ramen för det pågående regeringsuppdraget om justeringar i några gymnasieprogram nyligen haft ett underlag ute på remiss. Skolverket orienterar programrådet om det pågående arbetet med förslag till nya inriktningar och revidering av några befintliga.

a. Inriktning *djur* blir *djurvård*

- Skolverket informerar om remissförslaget.
- Skolverket sammanfattar kort remissvarens synpunkter, där huvudfrågan varit problematiken att hitta ”rätt” kurs vad gäller till exempel kundbemötande, som skall passa inriktningens stora bredd i yrkesutgångar.
- Programrådet ser problemet i att inriktningens bredd gör det svårt att hitta en minsta gemensam nämnare vad gäller inriktningkurserna då yrkesutgångarnas variation är så stor.

b. Inriktning *häst* tillkommer

- Skolverket informerar om remissförslaget.
- Skolverket sammanfattar kort remissvarens synpunkter där kritik riktats mot att kurserna *byggnadsunderhåll*, samt *fordon och redskap* ligger som inriktningkurser.
- Programrådet anser att det är positivt att häst kan bli en egen inriktning, och har förståelse för problematiken kring det byggnadstekniska delarna i kursen *byggnadsunderhåll*.

c. Inriktning *lantbruk* revideras

- Skolverket informerar om remissförslaget.
- Skolverket sammanfattar kort remissvarens synpunkter där det bland annat konstateras att inriktningen enligt förslaget skulle bli den enda som läser 300 p biologikurser.
- Programrådet bedömer att en ökad teoretisering av inriktningen inte är gynnsam vare sig för elevutveckling eller anställningsbarhet.

d. Inriktning *naturturism* tillkommer

- Skolverket informerar om remissförslaget.
- Skolverket sammanfattar kort remissvarens synpunkter och konstaterar att många remissvar valt att hänvisa till svaret från Naturturismens yrkesnämnd, vilket tyder på att de blivit en samlande faktor inom området. De tyngsta invändningarna är att de föreslagna inriktningkurserna inte fullt ut matchar branschens behov. Vidare an-

QF

—

ser man att inriktningspoängens omfattning är begränsande vad gäller de möjliga utgångarna från inriktningen. Slutligen är alla remissvar utom ett negativa till användandet av begreppet naturvägledning i detta sammanhang.

- Programrådet konstaterar att begreppet naturvägledning riskerar att leda tankarna åt fel håll och bidrar inte till den tydlighet som eftersträvas.

e. Inriktning skog blir skogsbruk

- Skolverket informerar om remissförslaget.
- Skolverket konstaterar att förändringarna tagits emot positivt av remissinstanserna.
- Programrådet anser att det är rimligt att renodla inriktningen skog mot skogsbruk.

f. Inriktning trädgård revideras

- Skolverket informerar om remissförslaget
- Skolverket konstaterar att de föreslagna förändringarna tagits emot positivt av remissinstanserna.
- Programrådet anser att förslaget är bra.

4. Naturbrukets rikskonferens

Skolverket och flera programrådsledamöter deltog i naturbrukets rikskonferens i Västerвик 25-27 april.

a. Reflektioner kring deltagande med mera.

- Skolverket ser det som värdefullt att kunna närvara då det dels kan ses som ett led i implementerings- och referensarbetet, och dels är ett utmärkt tillfälle att nätverka med avnämare och utbildare.
- Övriga reflektioner från de som var med är att skolor och näring närmar sig varandra något i flera frågor, och det är mycket bra att hålla dialogen levande.
- Skolor och näring strävar efter att kunna bidra med gemensamma fortbildningsträffar under v 44.

5. Gymnasieuppföljningen

Skolverkets regeringsrapport kring gymnasieskolan fanns inte tillgänglig i tillräckligt god tid innan mötet, varför punkten utgår.

2018-05-07
6 (6)

6. Övriga frågor och nästa möte

a. Övriga frågor

- Ledamot tar upp att det var mycket lyckat att ha med simulator-trailern till Yrkes-SM, och att det var jätteduktiga elever från naturbruket med som var goda ambassadörer för sektorn.

b. Nästa möte

- Nästa möte i det nationella programrådet hålls den 17 september i Stockholm. Skulle behov av arbetsmöte innan dess uppkomma så kallar ansvarigt undervisningsråd till detta.

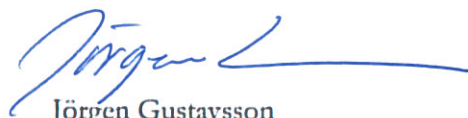
Vid protokollet

Per Fermvik

Undervisningsråd

Justeras

Jörgen Gustavsson

Ledamot